

Bajnai Zsolt: *Ki a nagypapa?*

Nem tudom, létezik-e megalázóbb helyzet annál, mint amikor fél évvel az apád halála után a bátyáddal ülsz egy vadidegen előtt, akitől azt várod, hogy elhadarja az örökségek részleteit, amit majd megfelezték, ám némi hivatalos bevezető után az illető közli: néhai Boross László vagyonát hárman egyenlő arányban öröklik. Először fel sem fogtam, és mintha az agyam időt akart volna nyerni az összeroppanás előtt, ezért el akarja hitetni, hogy rosszul hallottam, úgy tettem, mint, aki a közjegyző szavaiból csak a hármát érti, és önkéntelenül azt mondtam:

– Ketten. Édesanyánk két éve meghalt.

Az elegáns nő sajnálkozóan rám nézett, megértő félmosoly futott át az arcán, ami azt üzenete, hogy a legjobb családokban is előfordul az ilyesmi. Aztán rezzenéstelenül folytatta az íróasztalán fekvő papírokból, hogy az elhunyt ingatlanjai, ingóságai illetve megtakarításai három egyenlő részben illetik az 1970-ben született Boross Vlagyimir Lászlót, az 1975-ös születésű Boross Gábor Lászlót és az 1980-as Boross Tímea Zsuzsannát. Néztem a mereven maga elé bámuló Gábort, kérdezni akartam tőle, hogy kit vagy kiről van szó, de képtelen voltam egyetlen hangot is átréselni a torkomon. A következő kép, hogy a közjegyzői iroda előtt állunk, Gábor bőszen lapozgatja a közjegyzőtől kapott papírokat.

– Fasza. Már csak ez hiányzott. Nem elég, hogy balkézről is volt egy gyereke, de a nagy ellenálló maga is zabigyerek volt. Pont erre van szükségem egy ilyen kurvára kiélezett kampányban.

Ha valamit gyerekkorom óta utáltam a magyar férfiakban, az az állandó és indokolatlan káromkodás. Semmit se tudnak elintézni vagy átgondolni alpári szavak nélkül. Azt hiszem, az évente csak egyszer-kétszer látott bátyám egyre dühödtebb szentségelése zökkentett vissza a valóságba. Hirtelen rádöbbsentem, hogy negyvenen túl a megcsappant örökségem mellé nemcsak egy új testvért kaptam, de az is kiderült, hogy akit addig az apai nagymamának hittem, nem is az apám vérszerinti anyja.

– Senkinek egy szót se, tartsd a pofád erről az egész kibaszott szarról, amíg nem találok ki valamit – mordult rám a bátyám, pontosabban immár a fiatalabbik bátyám, mielőtt otthagyt az utcán. A közjegyzőt is hasonló stílusban fenyegette meg, hozzátéve, hogy kitöri a nyakát, ha bármi kikerül a városba apánk múltjából.

*

A drágalátos hugicám nagyjából ott vesztette el a fonalat, amikor a közjegyző kibökte, hogy a sokak által tisztelt, erkölcsös és hitbuzgó apánknak rajtunk kívül van még egy gyereke, akiről majdnem fél évszázadon keresztül elfelejtett említést tenni. Halványlila dunsztom sincs, hogy ki lehet. Valami Vlagyimir. Gondolom, a leningrádi évek alatt hozta össze az öreg, és nem sikerülhetett túl jól, ha soha se büszkélkedett vele. Ne daráljál, nem tudom, és nem is érdekel,

Bajnai Zsolt: *Ki a nagypapa?*

hol lakik! Abban maradtunk Timivel, hogy ő veszi fel vele a kapcsolatot. Engem kurvára nem érdekel az a csávó. Persze, felnyomja az agyvizemet, hogy a drágalátos doktor úr és expolgármester vagyonán a kőgazdag német hugicámon kívül még valami zabigyerekkel is osztzkodnom kell, de ez a legkevesebb.

Igen Cicám, nem ez volt a legmeredekebb a közjegyzőnél, akit kicsinálok, ha valamit szétkürtöl a városban. Az apám adatai között az anyja nevénél ugyanis egy olyan név szerepelt, akiről soha életünkben nem hallottunk. Schmidt Júlia, így sch-val. Fogalmam sincs, hogy ő kicsoda. Ma délutánig azt hittem, hogy az apám szülei idősebb Boross Gábor és Borossné Ágoston Zsuzsanna. Szép lenne, ha a nagypapáról is kiderülne, hogy neki is volt balkézőről egy gyereke. Az apám, akit aztán a feleségével neveltetett fel.

Ne legyél ízléstelen! A mi kapcsolatunk teljesen más. Ha nem akarsz, hogy vezetés közben szívinfarktust kapjak, akkor ebbe most ne kezdjünk bele! Megbeszéltük ezerszer, hogy egy ilyen kiélezett kampányidőszakban nem válhatok el a mindenki által kedvelt nagyságos asszonytól, akinek a faterja meg a haverjai a kampányomat finanszírozzák. Ne baszogass a gyerekekkel se! Tudom, hogy már felfeküdnél szülőágyra, de a mai nap után pláne nem szeretnék balkézőről gyereket. Nyugodjál le! Nemcsak azért duglak.

Ne haragudj! Értsd meg, nekem se könnyű! Segíts kibogozni, hogy ki a frász vagyok! De úgy, hogy senki ne szerezzen róla tudomást! Cicuka, te vagy az egyetlen, akiben megbízhatok. Van az a Géza a levéltárban, ügyesen kérd meg, hogy nézzen valahol utána, ki a faszom volt ez a Schmidt Júlia! Azon kívül, hogy a mai naptól az apai nagyanyámat kellene tisztelnem benne.

*

Azt hittem, elsüllyedek szégyenemben, amikor az ország másik végében lévő idősök otthonában az igazgatónőnek előadtam, hogy az addig nem látott féltestvéremet keresem, akiről a nevén kívül semmit se tudok. Se megvetés, se szájalom. Valószínűleg nem az első voltam az íróasztalával szemben, aki így kezdte. Praktikus asszonynak tűnt. Elkérte az igazolványaimat, apám halotti bizonyítványát, a közjegyzőtől kapott papírokat, aztán egy hatalmas szekrényből vastag dossziét vett elő. A féltestvérem életének iratait.

Vova, ahogy az intézményben hívják, Budapesten született 1970-ben, de nem zabigyerekként, hanem az apám első házasságából, amit Leningrádban kötött 1969-ben valami Ludmillával. Láttam az igazgatónőn, kitalálta, hogy erről a nőről meg a házasságról is tőle hallok először. Azt persze nem tudta megmondani, az apám mikor vált el, csak arra emlékezett, hogy néhány évvel korábban még évente egyszer-kétszer érdeklődött egy nő Németországból Vova felől. Az biztos, hogy a nem beszámítható Vova törvényes képviselője minden tekintetben és kizárólag mindig az apám volt, akivel az igazgatónő soha sem találkozott. Mert, amikor Vovát 18 éves

korában egy gyerekotthonból áthozták hozzájuk, még nem volt igazgató, Boross doktor úr – így mondta, bármiféle rosszindulat nélkül – pedig azóta nem járt ott, sőt az utóbbi tíz évben nem is érdeklődött, viszont pontosan utalta a mindenkori térítési díjat.

Az igazgatónő nem akart találgatni a bátyám betegségeinek okairól, csak az előtte fekvő papírokból próbált valami kórképet felvázolni. Vova a kezdetektől közepesen értelmi fogyatékos, ami az elmúlt pár évben folyamatosan romlott. Hasonlóan a szívproblémáihoz, az ízületi és mozgásszervi panaszaihoz. Néhány éve még elbotorkált az otthon parkjában, aztán már botra támaszkodott, végül tolókocsiba kényszerült, de azt nem volt képes egyedül irányítani, így két éve ágyhoz kötött.

Felkísért az egykori főúri kastély málló vakolatú emeletére, ahol egy pisiszagú nyolcágas szobában, egy lélegző halottra mutatott. A bátyám. Vova felém fordult, rám emelte a tekintetét, ami pontosan olyan volt, mint az apámé, amikor utoljára találkoztunk a kórházban. Akartam, de képtelen voltam megfogni a görcsök torzította kezét.

Nem emlékszem, meddig álltam az ágya mellett, és arra sem, hogyan kerültem le a parkba, ahová még egy pohár vizet is hozott valaki. Csak azt tudom, hogy nagy nehezen újra bementem az igazgatónőhöz, aláírtam minden papírt, amikben átvállaltam a térítési díj fizetését, meg a gondviselői eljárás elindítását. Tudom, hülyén hangzik, de nem tudtam másra gondolni, csak arra, hogy az apám vagy az ismeretlen felmenői között valakinek olyan örökletes betegsége lehet, ami ha tönkre tette a bátyám életét, tönkre teheti a leendő unokáimét is. El kellett kérnem Vova orvosi papírjainak a másolatát. Az igazgatónő megértő volt, és amikor elkészöntünk, szenvtelenül azt mondta, az intézményében sok mindent látott már, és Vováéhoz hasonló tüneteket általában olyanok mutattak, akiknek túl közeli rokonok voltak a szüleik. Vova estében azonban ez kizárt, hiszen egy magyar apa, meg egy orosz anya nehezen lehetne közeli rokon. Henrik, mindent átküldtem a klinikára, Dortmundba.

*

A nagyságos asszonynak az volt az első, ami erről az egész szarról az eszébe jutott, hogy most már legalább tudja, kitől örököltem a nagy természetemet, és reméli, az én hagyatéki tárgyalásomon nem kerül majd elő néhány zabigyerek. Ez már fel se baszott, mert nincs körülöttem olyan nő, akivel ne látna rögtön egy ágyban. Attól viszont felment bennem a pumpa, amikor benyögte, hogy mielőtt elvettem, a leendő apósom arról mesélt neki, hogy az apám meg az az orosz tiszt 1985-ben nem a politika miatt estek egymásnak a november 7-ei banketten, hanem valami nő vagy nők miatt.

Ha kicsit többet ivott az apóspajtás, nekem is utalgatott néha arra, hogy jó lenne kideríteni a nagy ellenzéki apámról, miket művelt Leningrádban. Eddig nem foglalkoztam vele,

Bajnai Zsolt: *Ki a nagypapa?*

elhessegettem a dolgot azzal, hogy az öreg komcsi egyszerűen csak gyűlöli az apámat, aki a tanácselnök haverja után a város első szabadon választott polgármestere lett, aztán meg sokáig minden testület megbecsült jobboldali megmondó embere. Szó se róla, azzal indult az ellenzéki karrierje, hogy összeverekedett valami orosz tiszttel, amiért nemcsak a pártból zárták ki, de kirakták a megyei kórházból is körzeti orvosnak, ahol persze jóval többet keresett.

A feleségemben még ma is leginkább a józan eszét és a memóriáját szeretem. Pontosan emlékezett például arra, hogy amikor szóba került bárhol az apámnak ez az afférja a ruszki tiszttel, akkor Kovács Kálmánt is emlegették, aki állítólag megakadályozta, hogy a fatert lepuffantsák. Igen, ez ugyanaz, aki vagy tíz évvel később a helyi busztársaságot igazgatta, aztán amikor kirúgták, az oroszokkal kezdett biznisszelni, nem is rosszul. Azért Erzsi még odaszúrta, hogy ha már megkeresem, megköszönhetem neki, hogy ő is támogatja a kampányomat. Ha lesz időm, majd beszélek vele, ahogy Magdi nénivel is. Bár vele előbb kellene találkoznom.

Magdi néni? Apai nagyszüleim oldaláról az egyetlen élő rokon, bár lehet, hogy az új nagyanyám miatt már ez sem igaz. Magdi néni Boross nagypapa testvére, aki majdnem tizenöt évvel volt fiatalabb a bátyjánál, és soha nem ment férjhez. Persze tőle se fogok sokat örökölni, és nemcsak a hirtelen előkerült bátyám miatt, hanem mert az öregasszony minden pénzét elutazta, elszórakozta, és mindig olyan ruhakölteményeket hordott, amiktől Erzsi is elájult. Nagy pletykás, Pesten lakik. Öt éve nem láttam, a feleségem tartja vele a kapcsolatot. De azt hiszem, nincs mit tennem, egy doboz bonbon, meg valami kóró és pár óra jópofizás, mert ki kell szednem belőle, mit tud erről a Schmidt Júliáról, esetleg apám leningrádi kalandjairól és a zabigyerekéről. Magdi néni hálás lesz, hogy élete végéig lesz miről pletykálnia.

Beszéltél a levéltáros csávóval? Jelezd neki finoman, hogy sürgős! Ugye nem mondtad neki, hogy miért érdekel? Cuki vagy Cicám.

*

Magdi tényleg örült, amikor váratlanul beállítottam hozzá. Hibátlan sminkkel és frizurával meg olyan gyönyörű pongyolában fogadott, amilyeneket csak Párizsban árulnak. Lassan kilencven, de szemüveg nélkül olvas, kiváló a memóriája, és bár kicsit nehezen mozog, de azért így is heti kétszer úszik.

Egy pletykafészek. Sejtettem, hogy órákig fogok nála ülni, mire bármit elárul az apám titkairól. Először részletesen el kellett mesélnem, hogy mi van velem, veled, a gyerekekkel, milyen Németországban élni, dolgozni, mennyit keresünk, mire költünk. Aztán következett a bátyám, vagyis immár a kisebbik bátyám, akinek minden zűrös ügyéről pontosan informálva van, meg is lepott néhányal. Mint kiderült, Erzsivel, a sógornőmmel rendszeresen beszél, de ismeri a bátyám apósát is. Magditól kellett megtudnom, hogy kik és miért pénzelik Gábor kampányát.

Bajnai Zsolt: *Ki a nagypapa?*

És azt is végig kellett hallgatnom, hogy az a hálátlan évek óta felé se néz, miközben a felesége, Zsóka mindig hívja, felköszönti, sőt néha fel is ugrik hozzá. Persze lehet, hogy csak a budai öröklakás reményében. Igen, ezt is az öreglány mondta.

Már minden ismerőst és ismerős ismerősét kibeszéltünk, az aprósüteményét megettük, mire nagy nehezen rá tudtam kanyarodni az apánk, az imádott unokaöccse múltjára. Először nem nagyon akart semmire se válaszolni vagy emlékezni, és folyton csak azt hajtogatta mennyire szerette Lackót. Aztán, amikor elmondtam, mi történt a közjegyzőnél, meg láttam Vlagyimirt, és rettegek, hogy valami örökletes betegség lehet a családban, ami az unokáim életét is tönkre teheti, némi pityergés után megenyhült, és azt mondta, nem lehet minden titkot a sírba vinni.

Ötéves volt az apám, amikor Boross nagypapa egy este hazaállított vele, hogy innentől az ő fiuk. Magdi akkor még velük lakott, és szerinte eleinte csak ő próbálta megszeliíteni a vad és durva kisfiút, akit valami nevelőintézetből hozott ki a testvére. Boross nagymamáék már évek óta szerettek volna gyereket, de sehogy se jött össze, ami nagy szégyen volt egy pártkádernak, miközben azt harsogták, hogy lánynak szülni dicsőség, asszonynak kötelesség. Zsuzsi mama nehezen barátkozott meg a neveletlen fiúval, akit aztán a mostoha apja kérlelhetetlenül betört és a maga kedvére formált. Szófogadó, a szülei elvárásait mindenben szó nélkül teljesítő, visszahúzódó fiú lett, jó sportoló, éltanuló, a család reménysége. Az apja döntötte el, hogy orvos legyen. Meg azt is, hogy a Szovjetunióban szerezzon diplomát, hogy jó elvtárs is váljon belőle. Magdi a leningrádi évek alatt nem nagyon találkozott Lackóval, mármint az apámmal, aki évente csak egyszer tudott hazautazni. Persze soha sem feledkezett meg a nagynénjéről, minden ünnepre kapott tőle képeslapot, ő meg igyekezett egy kis pénz küldeni neki, mert szerinte a kommunizmusban is csak az számított, mi van a zsebben. Először azt állította, Vováról semmit sem tud, aztán hosszas könyörgés után mondott valamit, bár nem biztos, hogy a teljes igazságot. Apám utolsó éves egyetemista volt, amikor megismerkedett Leningrádban Ludmillával, egy katonatiszt lányával. Ludmilla nem volt szép, Magdi szerint apámnak is csak arra kellett, hogy a férfiúi vágyait kielégítse. Persze, ezt nem így mondta. Ludmilla meg menekülni akart a zsarnok apjától és a nagy szovjet nyomorból, amihez külföldi férjet kellett fognia. Henrik, nehogy most azt gondold, hogy kelet-európaiként én is csak ezért mentem hozzád! Tényleg nagyon szerettelek, arról nem tehettem, hogy az első alkalom után teherbe estem. Nem tudom, hogy az apám és Ludmilla között mi történt, Magdi már csak azt látta, hogy az ifjú doktor Boross László egy megesett orosz lánykával tért haza Budapestre. Ettől persze az anyja teljesen kiborult, viszont a pártlétrán egyre feljebb kapaszkodó apja, mármint mostoha apja örült, hogy szovjet menyé lett. Úgy hordozta körbe az ifjú párt, akiken már akkor is látszott, hogy valami nem stimmel köztük, mint valami győzelmi zászlót.

Bajnai Zsolt: *Ki a nagypapa?*

Aztán 1970 elején, a vátrnál jó pár héttel korábban megszületett Vovácska, akit Magdi egyetlen egyszer látott a szülészetén, mert kiderült, hogy a fiúcska nagyon beteg. Hónapokig haza sem engedték a kórházból, és szinte minden héten találtak nála valami újabb rendellenességet. Az anyját ez nem nagyon izgatta, sőt inkább örült, hogy nem kellett a négy fal között ülnie a gyerekekkel, hanem élhette az ő szemében csillogó pesti életet. Az apám rohangászott, intézett mindent, miután Gábor, mármint a mostoha apja teljesen magára hagyta a nyomorék unokával, akivel sehol se lehetett büszkélkedni, senkinek se lehetett mutogatni. Ha a mostoha nagyanyám. a két férfi, mostoha apa meg mostoha fia soha többé nem beszélnek egymással.

Magdi szerint apám Zsuzsi mamával intézte Vova gyerekotthonba adását, miután Ludmilla 1970 nyarán egy jugoszláviai társasutazásról elfelejtett visszajönni, és évekig tartott, mire sikerült az NSZK-ba szökött nőtől Lackókának elválnia. Aztán Vováról többé senki sem beszélt a családban. Mindenkinek úgy volt a legjobb, ha elfelejtik, mint egy rossz álmot. Apám vidékre költözött, ahol aztán Magdi szerint szerencsére egyenesbe jött az élete, mert megismerte anyut, megszülettünk, és sikeres orvos lett.

Arra nem tudott, vagy nem akart válaszolni, hogy anyu mennyit tudhatott apám korábbi életéről meg a beteg gyerekéről. Azon viszont nem csodálkozott, hogy a nyolcvanas években apám ellenzéki lett, mert addigra a testvére, mármint a nagyapám, teljesen begőzölt, állandóan csak szekálta, cseszegette az egyébként szép karriert befutó mostoha fiát. Magdi úgy tudja, értünk, a több pénz, meg az apja bosszantása miatt hagyta ott a kórházat, és lett körzeti orvos. Az orosz katonás affért meg se mertem tőle kérdezni, főleg, hogy addigra kicsit elfáradt.

Megígértem neki, hogyha legközelebb Magyarországon jártok, a gyerekekkel együtt meglátogatjuk. Át tudtad nézetni valakivel Vova papírjait?

*

Cica nem lehetsz ekkora balfasz! Mi a picásért kellett elmondani annak a senkiházi levéltárosnak, hogy miattam kéred a segítségét? Nem tudja, persze. Csak úgy mellékesen jegyezte meg, hogy az amúgy itt született Schmidt Júlia és Ágoston Zsuzsanna osztálytársak voltak a helyi leánygimnáziumban. Egyáltalán nem vagyok feldobódva attól, hogy az igazi meg a mostoha nagyanyám akár padtársak is lehettek. Tudom, hogy csak örömet akartál szerezni, és majd ha feldobódtam, megnézem a tablóképüket. Igen, köszönöm, de mit derített még ki az a papírkukac, akit kirúgatok, ha a városban valahonnan visszahallom ezt a történetet.

A rendszerváltás előtt az apám a levéltárban is kutakodott a felszabadító szovjet katonák által a városban elkövetett bűnesetek után, és elkezdett egy cikket írni az akkor indult ellenzéki lapnak, ami aztán nem jelent meg, de Géza őrizi a kéziratát. Hát, hogy az isten nyilába kellett volna abba az apró agyadba vésnem, hogy a családjunk nem kerülhet szóba? Ki a szart érdekel, hogy a Géza

Bajnai Zsolt: *Ki a nagypapa?*

azonnal tudta, miért érdeklődsz? Ő is tisztában van vele, hogy a szeretőm vagy. Ez gyönyörű. Nem vagyok ideges. Igen, érdekel, hogy még mit mondott. Persze, minden további nélkül elhiszem, hogy nem adja tovább senkinek. Mondjad! Kérlek! Szépen kérlek Cicukám, ne bosszants még te is! Jó, jövök neked eggyel, csak ne kínozz!

Az áll a kéziratban, hogy a felszabadítók nemcsak raboltak, karórákat gyűjtöttek, de több lányt és asszonyt is megerőszakoltak a városban. Hát ilyen a háború. Jó, paraszt vagyok, nem szólok bele, csak folytasd. Kevés konkrét esetet sikerült bizonyítani, de ezek közül az egyik az akkor 18 éves Schmidt Júliáé, akit pár héttel az oroszok bevonulása után becestelenítettek meg. A cikkben az is olvasható, hogy a lány feljelentést tett, azonosították is a ruszki kiskatonát, akit azonban nem lehetett felelősségre vonni, mert addigra már nem volt a városban. Bravó! A lány meg miután megtudta, hogy terhes, a fővárosba költözött. És? Géza azt mondta, hogy valamiért az apám nem fejezte be a cikket, viszont neki adta a kéziratot, mivel akkoriban jóban voltak, még az első kampányában is segített neki. Ennyi? Mi az, hogy ezen a szalon ennyi? Erről soha többé nem beszélt apám Gézával, de ha szeretném, akkor nekem adja azt a kéziratot. Persze, majd fotósok gyűrűjében veszem át, és elkezdek magyarázkodni a köztisztletnek örvendő halott apám zűrös ügyei miatt.

Drága vagy. Már hogy a bánatba ne érdekelne a megerőszakolt nagyanyám további élete. Merthogy ötvenhatos hősként is lehetne rá emlékezni. Te miről beszélsz? Géza pár éve kiderítette, hogy Schmidt Júlia később Budapesten férjhez ment egy horthysta katonatiszthez, ami miatt kitelepítették, csak ötvenháromban engedték ki, és mivel a fővárosba nem mehetett vissza egy darabig itt élt. Közben a férje a váci börtönben halt meg. Ki a fasz bízta meg a Gézát, hogy turkáljon a családom szennyesében? Majd hülye leszek elhinni, hogy nem tudja, az apám anyakönyvében ott szerepel Schmidt Júlia neve. Persze Cicukám, Géza csak a város ötvenhatos hőseit kereste, akik között megtalálta az 1954-ben vagy 55-ben Pestre visszaköltöző nagyanyámat, aki a Széna téren harcolt a ruszkek ellen.

Nem, nem leszek ideges. Ígérem, nem fogok veled kiabálni. Micsoda? Ezt honnan szedi az a szemétláda? Hogy Schmidt Júlia halálos ítéletét Dr. Boross Gábor katonai ügyész indítványozta 1958-ban. Elmentek ti a picsába! Bocsánat! Ne haragudj! Csak ez egy kicsit sok. Jó, rendben Cicukám, rakjuk össze a képet!

Schmidt Júliát 1944 novemberében erőszakolhatták meg a városban, ahonnan terhesen Budapestre költözött. Ott 1945. augusztus 1-jén megszületett az apám, anyja neve Schmidt Júlia. Ez még nem bizonyít semmit. Persze előfordulhat névazonosság. Ahogy Dr. Boross Gábor esetében is, bár tény, hogy a nagypapa megkapta a Szocialista Hazáért érdemrendet, ezért is vették fel apámat elsőre a leningrádi orvosi egyetemre, és én is tudom, hogy dolgozott

a katonai ügyészségen. Micsoda? Esküszöm, előbb téged öllek meg aztán a Gézát, akit te megkértél, hogy nézzen utána kicsit jobban ezeknek a történeteknek. Igen, baszod, én kértelek, hogy derítsd ki, ki vagyok, de nem azt akartam, hogy egy ilyen kínos történeten kezdjetelek csámcsogni egy ilyen kurvára kiélezett kampány közepén!

*

Azt hittem, egy nap alatt kiürítem a régi lakásunkat, végül három napig szelektáltam a családi emlékeket, meg apám mindenféle iratait. Tudom, alig találkoztatok, és akkor se tudtatok egymással beszélni, de grafomán volt az öreg, ráadásul mindent elrakott, amiről csak egy kicsit is azt gondolta, hogy később fontos lehet. Persze nagyrésze ma már nem fontos, vagy csak nekünk nem fontos, mert nem tudhatjuk, miért gondolta annak. Bíztam benne, hogy valami előkerül Vováról, a vérszerinti nagyanyámról vagy Ludmilláról.

Gábor persze nem jött segíteni, mert a kampány idején neki ilyesmire nincs ideje. A titkárnőjét küldte el, akiről Magditól már én is tudom, hogy a szeretője. Nagyon csinos, és Gáborhoz képest okos, talpraesett fiatal lány, aki meglepő módon még a segítségemre is volt. Átnéztük a könyveket, a megmaradt szerződéseket, számlákat, még az öreg laptopját is átbogarásztuk. Nagyon sajnáltam, hogy csak az első napon tudott jönni az a lány, igaz, az alatt a munka nagyrészt elvégeztük. Szétválogattuk, ami eladható, elajándékozható, és amit meg akarunk tartani.

Amikor már nem is reméltem, hogy talállok valamit, akkor bukkantam apám régipénz gyűjteményében, a mindenféle pengők meg millpengők között egy láthatóan előbb összegyűrt, aztán kisimított és gondosan összehajtott levélre. Zsuzsi mama írta apámnak a halála előtt. Tizenegy vagy tizenkét éves lehettem, amikor meghalt. Megpróbálom lefordítani.

„Drága Kisfiam! Lackókám! Ezt a levelet halálom után fogja átadni Jolán barátnőm, de nyugodj meg, nem tudja, mi áll benne. El kell mondanom valamit, amiről sokáig azt gondoltam, a sírba vihetem. De látom, hogy amióta a város polgármestere lettél, mennyien és milyen aljasan támadnak. Apád miatt is, aki bár nem tudta kimutatni, de hidd el, nagyon szeretett, és büszke volt mindarra, amit elértél. Kérlek, ne legyen a szívedben harag iránta! Tudom, nem a vérszerinti szüleid voltunk, de úgy neveltünk, vagy úgy próbáltunk nevelni és szeretni, mintha én szültelek volna. Csak remélem, te is úgy érzed, nemcsak anyagiakban, de szeretetben sem szenvedtél soha hiányt. Mindig küzdöttünk érted.”

Igen, ezek szerint apám pontosan tudta, hogy Boross nagypapa és nagymama nem a vérszerinti szülei. Igaz, nekünk erről soha sem beszélt, és nem is érzékeltette, hogy Boross mamáék csak a mostohái. Persze gyerekek voltunk. Boross papa nyolc éves koromban halt meg, a mama meg már akkor, amikor apám polgármester volt. Nem volt felhőtlen a viszonyom az apámmal.

Bajnai Zsolt: *Ki a nagypapa?*

Akkoriban meg főleg. Nem volt könnyű a polgármester lányának lenni, kaptam eleget miatta. Folytatom.

„Apád is küzdött érted. Emlékszel, milyen volt, ha valamit a fejébe vett, vagy valamit el akart érni, akkor nem ismert se istent, se embert, véghezvitte. Majdnem belepusztultunk, hogy nem született saját gyerekünk. Aztán hazahozott téged az intézetből, és minden megváltozott. A fiaként szeretett, a fiaként nevelt, egy idő után mindennél jobban féltett, aggódott, hogy elveszíthetünk téged. Sokáig nem értettem, miért. Aztán sok-sok évvel később, egy dühös, borgőzös pillanatában elmondta, mitől rettegett, és mit tett 1958-ban. Másnap, amikor rákérdeztem, megesketett, hogy soha, senkinek nem mondom el, a sírba viszem a titkát. Eddig tartottam magam, de félek, előbb-utóbb valaki mégis a fejedre olvassa, és olyasmit kérnek majd rajtad, a polgármesteren számon, amiről nem tudsz, és nem is tehetsz. Mert az apád mindent, de mindent megtett, hogy megmaradj nekünk.”

Boross papára leginkább úgy emlékezem, hogy kicsit vagy nagyon részeg. Zsuzsi mama meg próbálja elhitetni, hogy nem is az. Azt hiszem, a nagyanyám rengeteget nyelt. Szerintem a férje nemcsak elnyomta, de sokszor meg is alázta. Nem tudom, miért tűrte. Talán éppen az apám, vagy a végén már miattunk. Én is sok mindent eltűrtem neked a gyerekek miatt, meg hogy fennmaradjon a tökéletes család látszata. Ma már tudom, hogy leginkább azért, mert féltem a kudarctól, attól, hogy vesztésként kell hazakullognom. Persze, minden házasság két félen múlik. Azt hiszem, a nagymamám, vagyis most már azt kell mondanom, hogy a mostoha nagymamám, társa volt nagyapának, a mostoha nagyapámnak olyan dolgokban is, amik örökre összekötnek két embert. Tudod, a gyerekekért mindent.

„Apád hitt a most sokat átkozott rendszerben. Az csinált belőle valakit. Ma már nem sikk erre hivatkozni, de te is sokat köszönhetsz annak a rendszernek, meg apádnak, mert valakinek számított a kommunisták között. Miattad, a későbbi életed miatt nem tudom kárhozottatni azért, amit 1958-ban tett. Persze lehet, akkor is velünk maradhattál volna, továbbra is a fiunk lettél volna, ha akkor apád a szokása szerint nem megy el a végletekig. Talán személyesen kellett volna mindezt elmondanom, de nem tudtam, mert féltem, nem bocsájtanál meg. A halálom után, talán már mindegy.

Tudnod kell, hogy apád volt az ügyész abban a perben, amiben a szülőanyádat, Schmidt Júliát életfogytiglanra ítélték. Lehet, hogy kevesebbet is kaphatott volna, meg utólag mindegy is, mire ítélik, hiszen pár év múlva, az amnesztiával őt is kiengedték volna. Apád viszont örökre meg akart szabadulni Julitól, aki ötvenhat előtt is nyomozott utánad, keresett, próbált megtalálni, visszaszerezni. Apád rettegett, hogy ha Juli kijön a börtönből, megjelenik az életünkben, és elvesz tőlünk. Lehet, hogy apád hibát követett el, lehet, hogy nem neki kellett volna tárgyalnia

Bajnai Zsolt: *Ki a nagypapa?*

Juli ügyét, ezeket én már nem tudom, csak azt, hogy megbocsájtottam neki. Miattad. Mert a miénk maradtál. Ha szép gyerekkorod volt velünk, ha úgy érzed, hogy felnőttként is mindig melletted álltunk, és segítettünk, tedd ezeket is mérlegre, amikor ítélsz felettünk, vagy mások akarnak majd ítélni rólunk. Akkor apád se tudhatta, mit hoz a jövő.”

Kemény, mi? Mit meg nem tesz az ember a gyerekéért? Igazad van, azt nem tudjuk, hogy Schmidt Júlia mit tett meg a gyerekéért. Honnan tudtam volna, hogy ezek szerint ötvenhatos forradalmár volt az igazi nagyanyám? Pár nappal ezelőttig azt se tudtam, hogy létezett ilyen nevű ember. Ezt hogy érted? Igen, a levélben nagyanyám Juliként hivatkozik apám igazi anyjára. Próbáltam szó szerint fordítani. Igen, ahol Julit mondtam, ott Juli van írva. Jaj, Henrik, ne csináld! Ne kombinálj! Persze, érdekes csavar lenne, ha kiderülne, hogy apám igazi és mostoha anyja ismerték egymást. Nem tudom. Majd megkérdezem Gábort, hogy a kurvára kiélezett kampánya közben sikerült-e valamit kiderítenie a vérszerinti nagymamánkról.

Kedves vagy, de ne adj feladatokat! Inkább azt mondd meg, hogy jutottak-e valamire a kollégáid Vova leleteivel!

*

Ludmilla Fjodorovna valamicsodával, nem tudom kiolvasni, 1969. június 30-án kötött házasságot az apám Leningrádban, és a válást a feleség távollétében, 1976. június 30-án mondták ki. A rohadt életbe, akkor én is házasságon kívül születtem, zabi gyerek vagyok! Cicukám egy zseni vagy, hogy ezt a dossziét elhoztad apám lakásából, de lassan meg kell, hogy öllesselek valakivel, annyi titkot tudsz rólam. Nem is, inkább halálra kefélek, hogy nekem is legyen benne valami jó. Bocsánat! Drága vagy. Ne haragudj, de tudod, hogy ezekkel a faszságokkal engedem ki a gőzt, és soha sem gondolom komolyan. Mihez kezdenénk nélküled? Mondom, zseni vagy, hogy a húgom tudta nélkül hoztad ki a lakásból ezeket a papírokat.

Nézd ezt a képet! Hát nem volt valami szép nő ez a Ludmilla valakicsoda. Nem is értem, hogyan fanyalodhatott rá az apám. Viszont nem lehetett kispályás nő, ha a válási papírokat már az NSZK-ba postázták neki. Mikor pattanhatott meg? Előbb felcsináltatta magát egy balekkel Leningrádban, majd lelépett a nagy Szovjetunióból, itt elpottyantotta a gyereket, aztán megpattant nyugatra.

Nem tudom, mi lett a gyerekükkel. Itt az anyakönyvi kivonatán az szerepel, hogy Boross Vlagyimir László Budapest VIII. kerületében született 1970. január 7-én. De várj? Még annak az évnek az őszén beadták valami falusi gyerekotthonba. Apám ennyire el akarta rejteni? Mint kizárólagos gyámja írta alá szegény kiscsávó papírjait. És nini, itt meg egy másik papír 1988-ból. Ezek szerint akkor száműzték a csávót egy másik helyre. Egy idősek otthonába? Na, most

Bajnai Zsolt: *Ki a nagypapa?*

már kíváncsi vagyok, hogy a drágalátos hugicám rábukkant-e a testvérkékre. Csak az a baj, hogy semmi kedvem találkozni vele.

Hogy a húgon egy aranyos csaj? Láthattad mennyi esze van, ha ezt a dossziét el tudta hozni az orra elől. Micsoda? Nem vagy te egy buta lány Cicukám. Mégiscsak találkoznom kellene a hugicámmal, mert lehet, hogy ő is talált valamit a lakásban. Nem is értem, miért nem mentél vissza másnap, amikor kiderült, hogy nem végeztetek a pakolással. Szólhattál volna, elvileg a főnököd is én vagyok. Elengedhettelek volna még egy-két napra, hátha előkerül még valami az öreg harcos lakásából. Jaj, hogy mindent nekem kell csinálni! A kampány közepén. Cicukám, holnap, ha bemegyünk, nézzünk időpontot a hugicámnak. Meg igen, Kovács Kálmánnak is. Neki már van? Szuper. Ne utálj, de a hétvégén, ha már felmegyünk Pestre egy kis feltöltődésre, Magdi nénihez is be fogok ugrani. Ne cseszegess! Tudom, hogy azt ígértem, két napig csak a tied leszek, de mit csináljak, ha szétszed az élet?

Milyen Géza? Ja, a levéltáros. Mit akar? Hol az az email?

Hát szép lesz, ha ez kiderül. A mostoha nagyapám, mint katonai ügyész először halált kért a vér szerinti nagyanyámra, vagyis a saját nevelt fiának az anyjára. Aztán Schmidt Júlia szerencsére csak életfogytiglanit kapott az ellenforradalmi tevékenységéért, de két nappal később öngyilkos lett a gyűjtőben. Ezért nem szerepel sehol a neve a forradalom hősei között. Mindig tudtam, hogy egy zsebsztálin volt a nagyfater, de hogy ekkora rohadt kommunista legyen, azt azért nem gondoltam. Te is olvastad? Akkor ezt már legalább hárman tudjuk. Ha ez kiderül, nekem harangoztak. Nem Cicukám, nem fogok az apám meg a nagyapám szennyesen elcsúszni, amikor érzem, hogy karnyújtásnyira vagyok a győzelemtől, még akkor sem, ha akkor végre hozzám jöhetnél. Persze, én is nagyon szeretném, de most nem tehetek mást, minthogy felkészülök a várható támadásokra. Még akkor is, ha ezt a kibaszott családi szennyest így újabb két embernek kell kiteregetnem, ráadásul két olyan Júdásnak, akik az irodámból kilépve száz másiknak mondják el azonnal.

Most mi bajod? Mondtam már, hogy el foglak venni, amint túl leszünk ezen az egészen. Ne mondd, hogy nem szeretnél inkább polgármesterné lenni, mint egy bukott politikus ágyasa. Mi, lehet, hogy hozzám se jössz? És ezt csak most mondod? Jó, ne haragudj, tudod, hogy nem gondoltam komolyan! Mit olvassak még el?

Kizárt. Eszem ágában sincs a csak pár napja előkerült nagyanyám hőssé nyilvánítását kezdeményezni. Normális ez a Géza? Mit írjak a kérelembe, hogy közel az ötvenhez rábukkantam az igazi nagyanyámra, akiről az apám soha se beszélt, ráadásul a mostohanagyapám bitófára akarta küldeni? Nem bolonduljatok már meg! Nem, nincs bennem semmi jó érzés. Mi van még?

Bajnai Zsolt: *Ki a nagypapa?*

A kurva életbe, de tényleg. Ez a szerencsétlen nő vonzotta a bajt. Ennek a hülye levéltárosnak meg mi a picsáért kell ilyeneket előkaparásznia? Persze, majd elhiszem, hogy minden ott volt a Schmidt-dossziében. De attól még nem kellett volna kivennie, meg elolvasnia. Az nem mentség, hogy ez a munkája. Most mit kezdjek egy egyéves korában meghalt nagynénivel, aki ráadásul ugyancsak egy ruszki katona gyereke lehetett? Legalábbis Schmidt Júlia azt állította, hogy 1956. november elején is egy orosz katona erőszakolta meg. Na, ilyen már nincs. Azt vallotta, hogy ugyanaz a Szergej nevű férfi, aki 1944-ben is megbecstelenítette. Na, elég volt! Állítsd le Gézát, vagy én teszem meg, de abban nem lesz köszönet! Nem szeretném, ha újabb szennyest ásna elő a családom múltjából. De szennyes. Jó, akkor szégyen. Ne lovagoljunk a szavakon! Nem érted, hogy nem állhatok ki a nyilvánosság elé ezzel a történettel. Miért? Mert eddig egy példamutató család sarja voltam, nem egy gazembereket, erőszakoskodó katonákat meg halálra ítélőket és halálra ítélteteket felvonultató szerencsétlen bagázsé. Jó, bunkó vagyok. Lehet, hogy azért, mert ilyen a családom.

*

Gábor teljesen paranoiás. Agyára ment a választás. Képzeld, nem volt hajlandó velem az irodájában találkozni! A telefonomat a titkárnőjénél kellett hagynom, és aztán az autójával keringtünk a városban, amíg elmondtuk egymásnak, hogy ki, mit tud. Azt hiszem, Gábor nyert, bár én is tudtam neki meglepetéseket okozni. Majdnem egy órát kocsikáztunk, mire nagyjából összeraktuk, hogy eddig mit tudunk, és mi az, amit még ki kellene deríteni. Hú, nem lesz könnyű, de megpróbálom felidézni és újra összerakni. Készülj fel, hogy néha kemény lesz, de hát ez Kelet-Európa! Nem biztos, hogy végig tudom mondani bögés nélkül. Oké, csak a lényegét.

Szóval az apánk igazi anyja Schmidt Júlia, aki együtt érettségizett Ágoston Zsuzsannával, akit apánk hagyatéki tárgyalásáig a nagyanyánknak gondoltunk. Nagyon valószínű, hogy a vérszerinti nagyanyánkat 1944 végén egy orosz katona megerőszakolta, aminek a következménye lett az apánk, aki 1950-ben lett Schmidt Lászlóból Boross László, amikor Dr. Boross Gábor pártfunkcionárius örökbe fogadta. Tudsz követni? Eddig még egyszerű.

A leányanya Schmidt Júlia a háború után feleségül ment valami régi katonatiszthez, ami miatt pár évre rá kitelepítették őket, elvették tőle az apámat, ráadásul később a férje a váci börtönben halt meg. Ekkor a nagyanyám, mármint az igazi, visszaköltözött a városba. Azt nem tudjuk, tudta-e, hogy a fia is éppen ott élt. Az biztos, hogy 1954-ben vagy 1955-ben Pestre mehetett, és a következő évben részt vett a forradalomban, az oroszok ellen. Jaj! Itt jön egy nagyon zavaros fordulat, amit Gábor se hisz el, de állítólag jegyzőkönyv van róla az igazi nagyanyánk dossziéjában.

Bajnai Zsolt: *Ki a nagypapa?*

Igen, merthogy az ötvenhatos dolgok miatt 1957-ben letartóztatták, és a börtönkórházban életet adott egy kislánynak, akinek állítása szerint ugyanaz az orosz katona volt az apja, aki pont tizenkét évvel korábban megerőszakolta. Nekem meredek, de Európának ezen a felén ez simán előfordulhatott. Jó kérdés. Halványlila gőzünk sincs, hol lehetnek eltemetve. Az orosz katonáról semmit se tudunk, bár Gábor említette, hogy 1944-ben sikerült beazonosítani. Ne hülyéskedj, tú lenne a szénakazalban őt keresni, főleg, hogy valószínűleg már nem is él! Meg változtatna bármin?

Ezt miért mondod? Henrik szerinted mennyi az esélye annak, hogy egy feltételezhetően orosz apától született fiú huszonéves korában pont egy olyan lánnyal találkozzon a hatalmas Szovjetunióban, akinek ugyanaz volt az apja, mint neki, magyarul a féltestvérével? Ezt most nem mondod komolyan. Vlagyimir tünetei erre utalnak, de vizsgálatok kellenének még ahhoz, hogy százszázalékra mondják a kollégáid. Persze, Vovát meg lehetne vizsgálni, ha valaki ideutazna, mert ágyhoz kötött. Az anyjáról, Ludmilláról a nevé kívül, meg hogy 1970 nyarán disszidált és aztán Németországban élt, az égvilágon semmit se tudunk. Nagyjából annyi esélyünk lenne megtalálni, mint azt a bizonyos orosz kiskatonát. Ja, igen, akiről most azt feltételezed, hogy Ludmillának is az apja. Ez képtelenség.

Tudom, aljasul hangzik, de számomra megnyugtatóbb lenne, hogy a féltestvérem emiatt lenne nyomorék, és nem valami örökletes betegség miatt, ami az unokáimat is érintheti.

Igazad van, jó lenne tudni, hogy anya mennyit tudhatott erről az egésztől, vagy egyáltalán tudott-e Vováról, vagy arról, hogy apát a nagymamáék örökbe fogadták. Emlékszel, anyám rajongott apámért. Ha tudott is az előző házasságáról meg a nyomorék gyerekéről, segített eltitkolni, elrejteni. Esküszöm, úgy éltem le több mint negyven évet, hogy se Vováról, se Ludmilláról, se Schmidt Júliáról soha, senkitől, semmit nem hallottam. Pedig Boross nagymamáéknak tudniuk kellett Ludmilláról meg az első unokájukról. Jó kérdés, hogy apám mikor szembesült azzal, hogy azok, akik felnevelték, nem az igazi szülei. Öt-hat éves lehetett, amikor nagyapáékhoz került, valami emlékének kellett lennie a korábbi életéből.

Gábor azt mondta, hogy őt ez az egész már nem érdekli. Neki csak az a fontos, hogy nehogy valami kikerüljön a nyilvánosságba, mert nem akar a családja miatt magyarázkodni. Igen, mert a kampányát az erkölcsös, példás életű, ellenzéki apjára is építi, aki a város első szabadon választott polgármestere volt, amibe nem nagyon illene bele egy eltitkolt házasság, egy ötven éve rejtegetett gyerek. Én is mondtam neki, hogy a forradalmár nagymama még jól is jöhetne, de azt mondta, Schmidt Júliáról senki sem tudja, hogy az volt, mert öngyilkosként temették el. Ennek az egésznek a nyilvánosságra kerülésétől jobban fél, minthogy kiderülnek a nőügyei, a titkárnője vagy valamelyik titkos finanszírozója. Vova sem érdekli, nem is akar róla tudni. Azt

kérte, utazzak haza, legalább a választásig ne foglalkozzunk apánk meg nagyapánk zűrös ügyeivel. Ha majd megválasztják, visszatérünk rá. Biztos benne, hogy megválasztják.

Nem tudom, mit csináljak. Lehet, hogy Gábornak van igaza. Megtudtuk, amit lehetett. Minek bolygassuk a múltat? Min változtat, ha tudjuk, hogy mi történt. Engem is csak azért izgatott eddig, mert rettegettem attól, hogy valami betegséget hordozunk. Azt hiszem, most az egyszer elfogadom, amit az ütődött bátyám, mármint a fiatalabbik bátyám mond, nem kutakodok tovább, holnap hazarepülök.

*

Nem is tudtam erről a Kovács Kálmánról, hogy a rendszerváltás előtt katonatiszt volt, és ő is a Szovjetunióban végzett. Már értem, honnan vannak a remek orosz kapcsolatai, meg a sunyi dörzsöltsége. Azt hitte, túljárhat az eszemen, de előbb kell ahhoz felkelnie, hogy egy Boross Gábort behúzzon a csőbe. Megköszöntem neki az eddigi támogatását, biztosítottam róla, hogy polgármesterként sem leszek hálátlan, sőt! De azt nem gondolhatta komolyan az a pojáca, hogy az apámról szóló emlékeiért újabb városi bizniszeket csikarhat ki tőlem. Nem vagyok hülye. Mindent megígértem, aztán majd, ha már nyeregben leszek, mutogatok a testületre, meg a jogszabályokra, hogy bár nagyon szeretném, de mégsem lehet. Nem basztam át Cicukám, csak politikusként gondolkodtam. Ő az utolsó szemtanúja az apám meg a ruszki tiszt közötti verekedésnek, de nekem ez nem ér annyit, hogy a legjobb ligeti telkeket odaígérjem neki, mikor azokért másoktól sokkal nagyobb szívességeket kérhetek.

Nem hinném, hogy átvert, mert részben ugyanazokat mondta, amiket az apópajtás is tudott, részben meg, mert én se most jöttem le a falvédőről, többször visszakérdeztem bizonyos dolgokra. Kálmán a helyőrség politikai tisztjeként volt ott azon a november 7-ei vacsorán, meg, mert elmondása szerint csak ő és az apám tudott rendesen oroszul az egész városban a fontos elvtársak közül. Ne legyél már az ördög ügyvédje Cicukám! Igen, akkor még az apám is fontos elvtárs volt, mint a kórház párttitkára és osztályvezető főorvosa. Hogyhogy ezt nem tudtad? Mi vagy te, valami szemét firkász? Jól van, nem kell megsértődni! Igazad van, rengeteget segítesz még a kérdéseiddel is. Egy aranybánya vagy, főleg, ha azt a rengeteg ékszer magadra aggatod, amiket eddig vettem neked. Bocsánat! Kapsz még, csak ne kerepelj!

Szóval Kovács Kálmán azt állítja, hogy az apám nem a politikán kapott össze az orosz tiszttel, ahogy később sokan mesélték, hanem nőkön. Kovács szerint fura is volt, hogy a nem sokkal korábban a városba került szovjet tiszt, aki olyan hatvan körül lehetett, ismerősként üdvözölte apámat. A vacsora elején nem nagyon beszélgettek, sőt Kálmán emlékei szerint apám igyekezett minél távolabb ülni a tiszttől, aki azt hangoztatta, hogy a felszabadítókkal már járt a városban. Állítólag dicsérte is a szép magyar lányokat. Aztán, ahogy egyre többet ittak, mert az

Bajnai Zsolt: *Ki a nagypapa?*

ilyen vacsorák mindig nagy piálásokba torkoltak, a tiszt egyre közelebb ült az apámhoz, akivel aztán nem is beszélgetni, inkább vitatkozni kezdtek. Kovács szerint Ludmilláról is beszélgettek. Igen, én is rákérdeztem, hogy miért emlékszik ennyi év után is a névre, mire azt mondta, azért mert az első orosz tanárát is így hívták. Röhögtünk. Egy frászt árultam el, hogy apám első feleségét is Ludmillának hívták. Politikus vagyok nem amatőr.

Kovács azt mesélte, hogy az asztal túloldalán ült, már kicsit be volt csiccsentve, és örült, hogy végre nem kell senkinek se fordítania, mert pár pohár után mindenki beszélte a másik nyelvét. Csak véletlenül lett a fültanúja apám meg a tiszt beszélgetésének. Szerinte a ruszki valami Ludmillát kért apámon számon, meg valami gyereket keresett. Sőt olyasmit is mondott, hogy a két nép közötti barátság nem azt jelenti, hogy egymás nőit dugják, az csak a győztesek joga. Kovács szerint először a ruszki tiszt kezdte lökdösni apámat, hogy adja elő Ludmillát, de apám se hagyta magát. Állítólag azt üvöltötte, dugjátok a saját nőiteket, takarodjatok innen. És egymásnak estek. De nem sokáig püfölték egymást, mert apám a földre került, a ruszki tiszt meg elkezdte kirángatni a pisztolyát a tokjából. Kálmán akkor lépett közéjük egy üveg pálinkával, amikor az orosz valami olyasmit üvöltött, hogy megdöglesz te apák megszomorítója, lányok elrablója. A tiszt végül nem lőtt, a poharat választotta, de már nem bírta kiinni, mert a sajátjai leteperték hátulról.

Ez a szemét még most is röhögve mesélte, hogy az egész város azt hitte, politikai dolgokon ment a kakaskodás, ő meg senkinek se mesélte, hogy inkább muffok lehettek a dologban. És még volt pofája a szemembe mondani, hogy utána mennyire jó haverok lettek az apámmal, aki soha se feledkezett meg róla.

Ennyi. Mondom, hogy nem beszéltünk másról. Cicukám, te mindig okosabbnak akarsz tűnni, mint, amilyen vagy, és feleslegesen kombinálász. Nem beszéltünk másról.

Ezt meg honnan a picsából tudod? Ezzel a rohadékkal összefutottatok véletlenül az utcán, és megkérdezte, hogy a leendő polgármester úr rendbe szedte-e már a családfáját. De mi közöd neked ehhez? Mármint én tudom, hogy mi közöd, de ő honnan szedte. Ne bassza már meg, hogy ő is tudja, hogy baszunk. Bocsánat! Szerelmeskedünk. Mi? Leendő polgármesternének szólított. Nekem végem. Ezzel is zsarolni fog. Nem elég, hogy mindent tudhat apám első házasságáról, a gyógyos bátyámról, a nagyfater megtorlásokban játszott szerepéről, sőt, hogy veled csalom a nagyságos asszonyt, még Schmidt Júliáról is tud, akit szerinte ugyanaz az orosz erőszakolt meg, akivel az apám összeverekedett. A ruszki kiskatona és az öreg tiszt születési dátuma és neve is egyezik. Ráadásul Szergej, mert így hívták, 1944-ben járt a városban.

Nekem végem.